

Eindverslag inspraakmogelijkheid beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering

1. Onderwerp Inspraakprocedure

Inspraak is verleend op het voornemen om het beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028, inclusief uitvoeringsplan 2024-2026 (hierna beleidsplan) vast te stellen.

2. Verloop inspraakprocedure

Het College van burgemeester en wethouders heeft op 19 december 2023 ingestemd met het ter brede inspraak leggen van het beleidsplan. Inwoners van de gemeente Valkenburg aan de Geul en overige belanghebbenden hebben van 19 december 2023 tot en met 9 februari 2024 de mogelijkheid gehad te reageren op de inspraakversie van het beleidsplan. Op 18 januari 2024 heeft een inspraakmoment plaatsgevonden om het beleidsplan verder toe te lichten en vragen te beantwoorden.

3. Ontvangen reacties

Onderstaand worden de inspraakreacties weergegeven en voorzien van een reactie. Hierbij wordt ingegaan op welke wijze de reactie leidt tot aanpassing van het beleidsplan. Het advies van de Adviesraad Sociaal Domein is hierin tevens meegenomen.

Inspraakreacties Beleidsplan armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering 2024-2028		
Ter info: vetgedrukte passages in de beantwoording zijn meegenomen in een aanpassing van het beleidsplan		
Wie	Reactie	Beantwoording
<i>Jeugdfonds Sport en Cultuur</i>	Ik heb het beleidsplan doorgenomen. Mooie acties die jullie willen gaan opzetten!	Goed om te horen dat het beleidsplan positief ontvangen wordt!
	Enkele opmerkingen/toevoegingen van mijn kant: <ol style="list-style-type: none">1. Het is Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg (niet Zuid-Limburg).2. Er staat dat JFSC sport- en cultuuractiviteiten vergoed. Wij vergoeden ook zwemlessen. Vind dit zelf wel een punt dat meegenomen moet worden	Wat betreft de opmerkingen; terechte punten die beiden worden meegenomen. <ol style="list-style-type: none">1. Is aangepast op pagina 13 en pagina 28 (paragraaf 6.2., onder kop gezinnen met minderjarige inwonende kinderen).2. Op pagina 13 is bij het kopje Jeugdfonds Sport & Cultuur Limburg toegevoegd: 'Daarnaast worden zwemlessen vergoed'.

<p>Vincentiusvereniging Valkenburg</p>	<p>Met veel interesse hebben wij het beleidsplan doorgenomen. Het plan biedt een goed inzicht in alle mogelijkheden ten aanzien van armoede bestrijding, schuldhelpverlening en vroegsignalering. Diverse partijen worden bij de uitvoering betrokken. Als je het gehele plan overziet is de opzet geheel duidelijk.</p>	<p>Fijn dat het beleidsplan en de opzet hiervan als duidelijk wordt ervaren!</p>
	<p>Wij hebben een paar opmerkingen/vragen: Onze vraag is hoe wordt deze veelheid van informatie gecommuniceerd naar de inwoners van Valkenburg? Regelmatig komen wij korte publicaties in diverse media tegen van mogelijkheden die de Gemeente Valkenburg biedt. Wij vragen ons af hoe inwoners met deze informatie omgaan.</p> <p>In gesprekken met mensen die ons voor hulp benaderen merken wij dat men niet of nauwelijks weet heeft van de mogelijkheden voor hulp en dat men nooit informatie heeft ontvangen of heeft kunnen lezen.</p> <p>Informatie wordt door veel inwoners gewoon niet gelezen. In het beleidsplan wordt her en der gesproken over communicatie. Naar onze mening zou dit punt veel meer aandacht moeten krijgen. Communicatie werkt enkel als informatie met herhaling naar buiten wordt gebracht. Een goed doordacht communicatieplan zou naar onze mening in het beleidsplan thuishoren.</p>	<p>Wij delen het belang van heldere en duidelijke communicatie richting de inwoner. Op dit moment informeren wij inwoners vooral via het lokale huis-aan-huis blad (Mazjerang), sociale media en de websites van de gemeente en Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland. Daarnaast zijn diverse flyers/folders beschikbaar met informatie over de verschillende regelingen en voorzieningen in de gemeente. Om te stimuleren dat inwoners op de hoogte zijn van de mogelijkheden en voorzieningen in de gemeente is één van de actiepunten uit het uitvoeringsplan dat wij de inzichtelijkheid en bekendheid van de voorzieningen willen vergroten. Het opstellen van een communicatieplan is een goede toevoeging aan dit actiepunt. Wij nemen deze suggestie dan ook graag mee in het beleidsplan.</p> <p>Het opstellen van een communicatieplan is toegevoegd op pagina 25 bij actiepunt vergroten inzichtelijkheid en bekendheid voorzieningen.</p>

	<p>Tijdens de bijeenkomst op 16 mei hadden wij min of meer begrepen dat er voor inwoners een aanspreekpunt zou komen voor alle vragen van inwoners. Dit zou naar onze mening een vertrouwenspersoon binnen de Gemeente moeten zijn, gemakkelijk bereikbaar voor inwoners met vragen. Deze vertrouwenspersoon die niet direct als deel van de overheid gezien moet worden kan mensen met de juiste persoon of instantie in contact brengen.</p> <p><i>Nadere toelichting:</i> Tijdens gesprekken met mensen die wij geholpen hebben merken wij vaak schaamte om over een probleem te spreken. Verder zijn mensen vaak huiverig ten aanzien van het inzetten van overheden omdat men het gevoel heeft dat er vaak toch niet wordt geluisterd en dat dergelijke contacten wel eens negatief voor hen kunnen werken. Terecht of niet terecht, maar dit gevoel leeft er bij mensen. Vandaar de suggestie om een neutrale vertrouwenspersoon aan te stellen die los staat van de overheid maar wel over alle benodigde kennis beschikt om mensen die hulp nodig hebben verder te helpen en te verwijzen naar diverse instanties. Zie het met als voorbeeld een huisarts die het vertrouwen heeft van mensen en de deskundigheid bezit om hen te begeleiden en de juiste goede raad te verschaffen en door te verwijzen naar specialisten.</p>	<p>In de gemeente zijn op dit moment al diverse organisaties actief op het gebied van armoede en schuldhulpverlening die ieder op hun eigen manier ondersteuning bieden aan inwoners met financiële problemen. Zo kunnen inwoners met financiële vragen of zorgen onder meer terecht bij Stichting Trajekt, Humanitas Thuisadministratie of MEE Zuid-Limburg. Vanuit deze organisaties wordt waar nodig doorverwezen naar andere instanties. Om te zorgen dat inwoners op de hoogte zijn van het bestaan van deze voorzieningen gaan wij zoals bovenstaand aangegeven aan de slag met het vergroten van de bekendheid van de beschikbare voorzieningen. Daarnaast gaan we een onderzoek laten uitvoeren naar uitbreiding van de voorzieningen in het basisaanbod. Het gaat hier om voorzieningen waar geen beschikking voor nodig is. Met het onderzoek willen wij kijken of in de huidige situatie voorzieningen missen op het gebied van armoede en schulden, en zo ja, op welke manier deze mogelijke gaten gevuld kunnen worden. Uw suggestie nemen wij mee in dit onderzoek.</p>
<i>Woningstichting Berg en Terbijt</i>	Op de eerste plaats brengen wij onze complimenten over voor dit zeer doordacht, inhoudelijk goed verwoord document.	Wij zijn blij om te horen dat het beleidsplan door u positief ontvangen wordt!

	<p>Wij hebben kennis genomen van het voornemen om te komen tot een strakkere uitvoering door de gemeente Maastricht. Voor ons is echter nog onduidelijk welke knelpunten en/of verbeterpunten er gezien of voorzien worden.</p>	<p>Het komen tot strakkere sturing op uitvoering gemeente Maastricht is één van de uitgangspunten die geformuleerd is in het coalitieakkoord 2022-2026 'Valkenburg aan de Geul veert op' voor het sociaal domein breed. Op het gebied van armoede, schuldhulpverlening en vroegsignalering is alleen de uitvoering van de inkomensregelingen en re-integratie bij Sociale Zaken-Maastricht Heuvelland belegd. In de samenwerking op dit gebied ervaren wij op dit moment geen knelpunten.</p>
	<p>Een andere vraag betreft de relatie tussen de mate van de vraag naar schuldhulpverlening in de gemeente Valkenburg en de (meerjaren) begroting. De afnemende vraag naar schuldhulpverlening zien wij namelijk niet terug te zien in de financiële (meerjaren) begroting</p>	<p>De bedragen voor schuldhulp voor de periode 2024 - 2026 baseren wij op prognoses (hierin wordt tevens rekening gehouden met jaarlijkse indexering). Het klopt inderdaad dat we er van uit gaan dat er door het sterker inzetten op preventie en vroegsignalering een daling in het aantal schuldhulpverleningstrajecten plaatsvindt, maar dit kan nooit één op één worden vertaald. Landelijke en lokale ontwikkelingen spelen altijd een rol. Daarnaast zijn wij per 1 januari aan de slag met een nieuwe uitvoeringsorganisatie voor schuldhulpverlening en vroegsignalering: Verder. Na een periode van twee jaar, in Q2 2026, vindt een evaluatie plaats van het beleidsplan en uitvoeringsplan 2024-2026 en dus van het nieuw ingezette beleid. Mocht uit deze evaluatie blijken dat de prognoses naar beneden bijgesteld kunnen worden, kunnen we de budgetten aanpassen.</p>
	<p>Onze huurders zijn allen woonachtig in de kernen Vilt en Berg. Wij zouden het bijzonder toe juichen indien de functies die in het kader van armoedebestrijding plaatsvinden in de bibliotheek van Valkenburg Centrum ook kunnen gaan plaatsvinden in de bibliotheek van Berg en Terblijt. Dit operationeel maken geeft een mooie</p>	<p>Goede suggestie. Wij zullen deze meenemen en met onze uitvoeringspartners onderzoeken of dit haalbaar is. Daarnaast gaan wij graag met u in gesprek over de (mogelijke) signalen die u m.b.t. deze voorzieningen ontvangen heeft.</p>

	invulling aan uw uitgangspunt van “laagdrempelige dienstverlening”.	
<i>Inwoner Valkenburg</i>	<p>Het drempelbedrag voor volwassenen zal verhoogd worden van 120 naar 130%. Is het dan geen goed idee dat het drempelbedrag voor kinderen niet ook verhoogd worden. Dat kan dan van 130 naar 140%.</p> <p>De reden is dat steeds meer mensen onder de armoedeval komen en kinderen nooit de dupe mogen worden van armoede en kinderen de mogelijkheid moeten krijgen (of behouden) om volledig mee te doen in onze samenleving / maatschappij.</p>	<p>In zoverre bij ons bekend is het drempelbedrag voor volwassenen enkel voor de energietoeslag op 130% vastgesteld (voor 2023). In het coalitieakkoord 2022-2026 ‘Valkenburg aan de Geul veert op’ zijn een aantal uitgangspunten geformuleerd voor het sociaal domein. Deze uitgangspunten zijn meegenomen bij het opstellen van het beleidsplan. Eén van de uitgangspunten is geen verdere verhoging van inkomensnormen voor toeslagen (tenzij onderzoek anders uitwijst). In de huidige situatie zien wij geen aanleiding om van dit uitgangspunt af te wijken. Mocht gedurende de beleidsperiode deze aanleiding er wel komen, danwel door nieuw onderzoek als door politieke keuzes, zullen wij deze mogelijkheid nader onderzoeken.</p>
<i>Adviesraad Sociaal Domein</i>	<p>De ASD is blij met de aandacht, die de gemeente geeft aan het beleid rond armoede en schuldhulpverlening en hoopt dat onderstaand advies daaraan een bijdrage levert.</p>	<p>Goed om te horen dat u het belang van aandacht voor deze thema’s deelt!</p>
	<p><i>Sturing na nulmeting</i> De ASD acht het van belang dat beoordeeld kan worden of beoogde doelen daadwerkelijk gehaald worden. Noodzakelijk hierbij is om de uitvoering te monitoren en (bij) te sturen. Een ‘nulmeting’ is hier voorwaarde. Zeker ten behoeve van behoud van behaalde resultaten. De ASD adviseert dan ook een dergelijke nulmeting uit te (laten) voeren</p>	<p>Wij delen met u het belang van inzicht in de effecten van onze interventies en samenwerkingen. Strakkere sturing en monitoring is dan ook één van de acties uit het uitvoeringsplan. Om hiermee aan de slag te gaan starten wij na vaststelling van het beleidsplan met het opstellen van een plan van aanpak. In dit plan van aanpak geven we aan wat we gaan monitoren en hoe we dit gaan doen. Voor zowel de reguliere activiteiten als voor de acties uit het uitvoeringsplan formuleren wij één of meerdere meetindicatoren waar wij op</p>

		<p>gaan sturen. Daarnaast wordt ook de huidige situatie (nulmeting) in beeld gebracht. Voor een groot deel is dit al gebeurd in het beleidsplan (zie hoofdstuk 3). Waar nodig wordt dit aangevuld.</p> <p>Voor de volledigheid is het opstellen van een plan van aanpak, inclusief nulmeting, toegevoegd aan het actiepunt strakkere sturing en monitoring (pagina 26).</p>
	<p><i>Betrek de doelgroep bij de uitvoering</i> De uitvoering van het beleidsplan kan naar het oordeel van de ASD gevoed en versterkt worden met een duidelijke inbreng van de doelgroep. Zeker nu het uw wens is om te “sturen op behoefte” en de “inwoner centraal te stellen”. Juist ook in de uitvoeringsfase dient de inwoner om wie het gaat dan ook betrokken te zijn bij de evaluatie van de gestelde actielijnen (zoals die gedefinieerd staan in het uitvoeringsplan). Op deze wijze vindt er een reële terugkoppeling plaats.</p>	<p>Goed punt. Het betrekken van de doelgroep bij de uitvoering en specifiek bij de evaluatie vinden wij net zoals u een waardevol onderdeel van het proces. Bij de evaluatie streven wij er dan ook naar om de doelgroep zoveel mogelijk te betrekken. Op welke wijze wij dit gaan doen wordt meegenomen in het plan van aanpak voor strakkere sturing en monitoring. Wij merken hierbij wel op dat we in de praktijk hebben ervaren dat het lastig kan zijn om de inwoners en zeker de doelgroep die het betreft te bereiken. Zo zijn in het kader van het beleidsplan een aantal bijeenkomsten georganiseerd, waaronder de inwonersbijeenkomst n.a.v. de behoeftepeiling sociaal domein en een inspraakmoment voor het beleidsplan. Ondanks brede communicatie van deze bijeenkomsten hebben wij gemerkt dat de opkomst achterblijft. Dat gezegd hebbende blijven wij ons zoveel mogelijk inzetten om de doelgroep te bereiken en waar mogelijk te betrekken.</p> <p>Om dit streven in de tekst duidelijker naar voren te laten komen is op pagina 32 bij paragraaf 8.2., tweede alinea toegevoegd: ‘Naast de cijfers kijken we ook naar hoe onze dienstverlening wordt</p>

		ervaren. Dit doen we door in gesprek te blijven met onze inwoners en samenwerkingspartners.'
	<p><i>Zorg voor laagdrempelige inlooplocaties</i> Als doel wordt gesteld om schaamte te verminderen. In ieder geval moet de inwoner geholpen worden in toegang tot voorzieningen op een veilige en laagdrempelige toegang. Zorgen dat er laagdrempelige inlooplocaties worden gecreëerd met als randvoorwaarden dat men onbespied en zonder schaamte binnen kan lopen. Op dit moment bevindt dit zich in het gemeentehuis wat naar onze mening niet gewenst is</p>	<p>Wij nemen aan dat deze aanbeveling betrekking heeft op het inloopspreekuur schuldhulpverlening. Inwoners uit de gemeente kunnen wekelijks vrijwillig en gratis binnenlopen bij dit spreekuur met bijvoorbeeld vragen over geld of schulden. Het inloopspreekuur vindt momenteel plaats op het gemeentehuis. Bij het organiseren van het spreekuur zijn de begrippen laagdrempelig en toegankelijk voor ons van groot belang. Om te onderzoeken welke locaties in dat opzicht het meest geschikt zijn gaan wij op korte termijn (Q3 2024) een inventarisatie van de mogelijkheden uitvoeren. Op basis van deze inventarisatie maken wij een keuze over de locatie. Deze actie maakt onderdeel uit van het uitvoeringsplan 2024-2026 (zie actiepunt inventarisatie locatie spreekuur schuldhulpverlening, pagina 26).</p>
	<p><i>Maak een leesbaar uitvoeringsplan.</i> Het totale beleidsplan is zo omvattend dat het ondoenlijk is om naar de burger toe in duidelijke taal de aangeboden informatie over te brengen. Daarom zou het wenselijk zijn om een beknopte en leesbare samenvatting van het beleidsplan te maken. Met deze samenvatting kan men vervolgens de burger beter en duidelijker informeren</p>	<p>Wij onderschrijven het belang van een toegankelijke en leesbare tekst en vinden het belangrijk dat onze inwoners op een laagdrempelige manier geïnformeerd worden over het beleidsplan. Wij nemen deze suggestie dan ook graag over.</p> <p>Een samenvatting wordt toegevoegd op pagina 4.</p>
	<p><i>Heroverweeg de uitsluiting van mensen die binnen de periode van vijf jaar opnieuw in financiële problemen komen.</i> Het is de intentie van dit beleidsplan ook aandacht te</p>	<p>Een terecht punt. Wij realiseren ons dat de huidige formulering in het beleidsplan een beperkter toelatingsbeleid schetst dan het beleid dat wij voeren op dit punt. Het uitgangspunt van brede toegang is en</p>

besteden aan het oplossen van oorzaken. Sinds 2021 worden life-events als oorzaak voor armoede en bestaansnood niet langer opgenomen in de CBS-rapportages. Life-events die ten grondslag kunnen liggen aan financiële problemen, zijn niet planbaar. Het 'oplossen van oorzaken' lijkt uit te gaan van deze planbaarheid. Dit is niet reëel. Om rechtsongelijkheid te voorkomen dient bij de beoordeling van uitsluitingsgronden dan wel toelatingsgronden helderheid te zijn over deze kwalitatieve maatstaven. Ook zou het goed zijn om de genoemde beoordeling niet te laten plaatsvinden door één ambtenaar. Dit werkt willekeur in de hand. Formeer een wat breder samengestelde commissie die op basis van heldere criteria een eerlijke beoordeling kan doen

blijft leidend bij toegang tot schuldhulpverlening. Met de kanttekening dat schuldhulpverlening niet vrijblijvend is. Een zekere mate van eigen verantwoordelijkheid en motivatie is nodig. De formulering wordt aangepast.

Op pagina 29 is de formulering onder het kopje 'Weigeringsgronden', tweede alinea, gewijzigd naar:

'In dit beleidsplan wordt daarnaast de keuze gemaakt om inwoners die al een keer gebruik hebben gemaakt van schuldhulpverlening (recidivisten) voor een periode van vijf jaar te kunnen weigeren na stopzetting van de eerdere begeleiding. Het gaat om een kan-bepaling. Reden hiervoor is dat schuldhulpverlening in beginsel niet vrijblijvend is. Een zekere mate van eigen verantwoordelijkheid en motivatie is nodig.

Iedere aanmelding wordt individueel en integraal bekeken, waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de schuldhulpvrager. Het uitgangspunt van brede toegang tot schuldhulp is en blijft leidend. De uitsluitingsperiode geldt vanaf de datum van beëindiging van de minnelijke schuldhulpverlening, dan wel beëindiging van een WSNP traject. Als het ontstaan van nieuwe schulden niet (volledig) aan de inwoner te wijten is of er sprake is van een gezin met minderjarige kinderen of andere bijzondere omstandigheden, kan van de uitsluitingsperiode worden afgeweken.'